

M.p. czwartek 1 marca 1945 r.

Rok II Nr.49 (325)

DISKUSJA W SPRAWIE POLSKI W IZBIE GMIN

Londyn 23.II. W drugim dniu debaty w Izbie Gmin nad wynikami konferencji krymskiej jedynym niemal przedmiotem zainteresowań była sprawa Polski. Konserwatywny poseł PETHERICK oświadczył, że jednym z głównych źródeł siły Wielkiej Brytanii jest jej system parlamentarny. Nawet w czasie wojny nie obawia się ona krytyki wysoko postawionych osób i ich polityki. W wyniku decyzji krymskich Polska ma stracić połowę swego terytorium, 1/3 ludności, 85% źródeł nafty, połowę przemysłu chemicznego, 40% siły wodnej. Niewiadomo czy wszystkie te straty mogą być nadrobione przez kompensacje terytorialne na zachodzie. Postanowienia konferencji krymskiej są niezgodne z traktatem polsko - sowieckim, Kartą Atlantyką i traktatem polsko - angielskim z 1939 r. Oznaczają one piąty rozbiór polski na przestrzeni ostatnich 200 lat. Nie będzie pokoju w Europie przez najbliższe 100 lat, jeżeli zasada poszanowania przyjętych zobowiązań nie będzie przywrócona. Gdyby Rosji potrafiono wytkumaczyć, że w jej interesie leży współpraca z sąsiadami na warunkach honorowych i sprawiedliwych to miałyby to decydujący wpływ na pokój w Europie.

Międzynarodowa komisja winna sprawować tymczasową władzę w Polsce

Poseł SAUGBY (konserwatysta) mówił: Szanuję Stalina dlatego, że nie odstąpił od zasad dobra narodu rosyjskiego. Wątpię, czy dobro Wielkiej Brytanii wymaga, aby zgodziła się ona na oderwanie od Polski jej wschodnich ziem. Zamiast tworzyć w Polsce rząd jedności narodowej, trzeba było oddać władzę w ręce międzynarodowej komisji, któraby urzędowała do czasu wyborów w Polsce i podczas nich. Domagać się należy, aby natychmiast ustały deportacje ludności z Polski, aby wywiezieni uprzednio powrócili do swych domów, aby oswojono wszystkich więzionych w obozach koncentracyjnych, aby wojska rosyjskie przestały uniemożliwiać istnienie w Polsce wolności słowa i prasy, aby wyłoty odbyły się pod kontrolą międzynarodową, aby ziemie polskie znalazły się pod nadzorem mieszanych garnizonów wojsk sojuszniczych, aby polskie siły zbrojne, walczące obecnie za granicą mogły wziąć udział w głosowaniu i aby wreszcie korespondentom prasy zagranicznej umożliwić wjazd do Polski.

Głosy zwolenników decyzji krymskich

Poseł z partii pracy GUT oświadczył, że decyzje krymskie są "triumfem światowej mądrości politycznej". Poseł niezależny BROWN powiedział: "Gdyby w Jałcie nie doszło do ugody, byłoby to katastrofą dziejową". Komunistą GALLACHER twierdził, iż motywem jakim kierowała się grupa posłów, którzy wnieśli poprawkę, była "nienawiść do Związku Sowieckiego".

Inne wątpliwości

Poseł RAIKES (konserwatysta) oświadczył, iż byłoby lepiej, gdyby z ustaleniem wschodniej granicy Polski zaczęto do konferencji pokojowej. Inny z posłów wyraził przypuszczenie, że "decyzje krymskie w sprawie Polski prawdopodobnie nie będą trwałe". Polemizując z tym twierdzeniem następny mówca oświadczył: "Nie uważam, aby podpis Stalina pod deklaracją krymską nie był wart papieru, na którym został złożony".

Mowa Edena

Odpowiadając na krytyki postanowień konferencji krymskiej, Eden, który przemawiał ostatni w dzisiejszej debacie stwierdził, iż decyzje w sprawie Polski powzięte zostały przez cały brytyjski gabinet wojenny. Wschodnie granice Polski były stale krytykowane przez wszystkie rządy Wielkiej Brytanii. Uznanie Traktatu Ryskiego wstrzymane zostało przez Wielką Brytanię przez 2 lata. Kiedy wreszcie rada ambasadorów uznała tę granicę to z inicjatywy Wielkiej Brytanii uznanie to zaopatrzone zastrzeżeniem, że odpowiedzialność za linię graniczną spada wyłącznie na Polskę i Rosję. Przyznana Polsce Małopolska wschodnia miała otrzymać autonomię. Autonomiczny rząd jednak nigdy tam nie powstał. Również traktaty o mniejszościach narodowych nie były nigdy przez Polskę wykonywane. Powodowało to wiele tarć i międzynarodowych zdrażeń. Na terenach na wschód od linii Curzona Polacy nigdzie, z wyjątkiem Lwowa i Wilna, nie stanowią większości. Również wokół tych miast są tereny, gdzie Polacy są mniejszością. Słabością przedwojennej Polski było to, że posiadała zbyt liczne mniejszości narodowe, oraz że istniał "korytarz pomorski". Nowa Polska, która obecnie powstanie, będzie równie silna jak Pols-

(dokończenie na str.2.)

(dokończenie ze str.1.)
ka przedwojenna, a może nawet silniejsza. Po tamtej wojnie Polska bardzo pragnęła całego Górnego Śląska - teraz będzie go miała. Proponowane w czasie debaty cofnięcie uznania przez trzy mocarstwa zarówno rządu londyńskiego jak i rządu lubelskiego nie jest propozycją praktyczną. W Polsce, przez którą przechodzą linie komunikacyjne armii rosyjskiej musi istnieć jakaś władza administracyjna. Stwierdzam to, chociaż mówię otwarcie, że nie lubię rządu lubelskiego. Również nie można było zaprosić obu rządów do Jałty. Gdyby je zaproszono to konferencja trwałaby jeszcze dzisiaj. Ustanowiona komisja trzech mocarstw w Moskwie ma właśnie za zadanie skontaktowanie się z obiema stronami i doprowadzenie do utworzenia nowego rządu w Polsce. Prowadzimy obecnie korespondencję z władzami sowieckimi, aby na ziemi polskie zostali dopuszczeni brytyjscy obserwatorzy, którzy nauczaliby sprawozdania o stanie rzeczy, jaki tam panuje. Wielka Brytania nie uzna żadnego rządu polskiego, jeżeli będzie uważała, że nie jest on dostatecznie reprezentatywny i jeżeli nie będą doń wchodzić przedstawiciele wszystkich polskich wielkich partij politycznych i znane osobistości. Dopóki nie uznamy takiego rządu, uznawać będziemy rząd polski w Londynie, chociaż nie będziemy ukrywać, że nasze stosunki z obecnym rządem nie są tak dobre, jak z poprzednimi rządami polskimi. Nowa Polska będzie zupełnie niezależna, lecz będzie musiała zawrzeć traktat przyjaźni z Rosją.

Głosowanie nad poprawką
Zgłoszona poprawka do wniosku zaufania dla rządu (treść jej podana we wczorajszym numerze) została odrzucona 396 głosami przeciw 25. Dziś ponownie przemówił Churchill.

Bukareszt 28.II. Rząd rumuński gen. Radescu podał się dzisiaj do dymisji. Do Bukaresztu przybył sowiecki wicekomisarz spraw zagranicznych Wyszyński.

ROZPACZLIWA MOWA GOEBBELSA

Berlin 28.II. Goebbels wygłosił dziś przez radio mowę, w której oświadczył: "W ciągu ostatnich tygodni sytuacja nasza bardzo się pogorszyła. Przeżywamy kryzys, ale nie katastrofę. Dzięki przerażającej sile ich ofensywy, udało się bolszewikom wejść daleko w głąb Niemiec. Sytuacja nasza jest bardzo poważna, ale nie należy tracić nadziei. W takiej samej sytuacji była Rosja w roku 1941. Wszyscy przypuszczali, że już zbliża się jej koniec. Tylko przywódcy rosyjscy nie stracili nadziei, porwali za sobą swój naród i odparli niebezpieczeństwo. W takiej samej sytuacji była Anglia w roku 1940. Świat ma głuche uszy na krzyki milionów Niemców, męczonych przez Mongołów sowieckich. Płaczą niemieckie kobiety, płoną niemieckie miasta, a to wszystko dzieje się dlatego, że Anglię i Amerykę rządzą Żydzi. Jest to największy wstyd, że w chwili, gdy Niemcy walczą z barbarzyństwem stepów, Europa zachocnia zadaje im cios z tyłu. Nie mamy już żadnych sojuszników, walczymy sami, bo śmierć jest lepsza od przegranej. Jeśli przegramy wojnę, to będzie to oznaczać, że bogini historii nie jest boginią, ale prostytutką. Nie wszystko jest jeszcze stracone. Anglia jest zmęczona wojną. Bomby latające powodują coraz większe straty. Wojnę podwodną prowadzić będziemy jeszcze z większą siłą. Rosja poniosła olbrzymie straty. Amerykańscy żołnierze nie wiedzą o co walczą. Brytyjskie Imperium już przegrało wojnę. Narody europejskie patrzą na Polskę i widzą co warte są angielskie obietnice.

KOLONIA I DÜSSELDORF POI OGNIEM AMERYKAŃSKIEJ ARTYLERII

Paryż 28.II. Oddziały I armii amerykańskiej przekroczyły w 2 punktach rzekę Erft i znajdują się obecnie w odległości 10 km. od Kolonii. Kolonia jest pod ciężkim ogniem artylerii. Ze względu bezpieczeństwa nie podawane są wiadomości o postępach IX armii amerykańskiej. Wiadomo jednak, że ominęła ona miasto München-Gladbach i że artyleria jej ostrzeliwuje Düsseldorf oraz ważny węzeł kolejowy Neuss. Dalej na północy oddziały kanadyjskie oczyściły już zupełnie Kalkar i toczą ciężkie walki na ostatnich umocnieniach linii Zygfryda. Na południu oddziały III armii amerykańskiej oczyściły już całkowicie miasto Bitburg i zbliżają się do Trewiru. Na wschód od Saarburga prawe skrzydło tej armii minęło już wszystkie umocnienia linii Zygfryda.

ROSJANIE ZBLIŻAJĄ SIĘ DO BAŁTYKU

Moskwa 28.II. Wojska Rokossowskiego, posuwające się na Pomorzu niemieckim, doszły już na odległość wzroku do Bałtyku. Linia kolejowa Szczecin - Gdańsk, biegnąca równolegle do wybrzeża morskiego, jest już pod ostrzałem artylerii sowieckiej między miastami Koszalin a Słupsk. Dalej na południe Rosjanie zdobyli dziś Szczecinek.

DZIS MOWA ROOSEVELTA

Nowy Jork 28.II. Prezydent Roosevelt na pokładzie amerykańskiego okrętu wojennego powrócił do St. Zjedn. W czwartek przemawiać będzie przed połączonymi Izbami na temat konferencji krymskiej.

ROOSEVELT I STALIN

PRZYBYD. DO LONDYNU ?

Londyn 28.II. Prezydent Roosevelt ma odwiedzić Londyn na początku lata b.r. Po skończeniu wojny w Europie, spodziewane jest przybycie do Londynu Stalina.